
Een geluid als een overvol zwembad in de verte. Zo ongeveer klonken de 19.000 Kraanvogels die in het Lac du Der overnachtten. Begin maart hebben bijna 40 leden van de vogelwerkgroep deze sensatie meegemaakt tijdens een lang weekend in Noordoost Frankrijk.

Rien Rense

Negentienduizend Kraanvogels en één meer

Het Lac du Der Chantecoq is een groot meer, dat dient om de waterafvoer van de rivier de Marne te reguleren. 's Winters laat men het vollopen en in de zomer wordt het water weer afgevoerd.

De Kraanvogels hebben ontdekt dat de eilanden en ondiepe delen van het meer 's nachts een veilige slaapplek bieden, en dat overdag op het omliggende bouwland veel voedsel is te vinden. Het is nu een vaste plek in hun trekroute, waarvan massaal gebruik wordt gemaakt. Het aantal kraanvogels kan hier oplopen tot tegen de honderdduizend. Dit spectaculaire gebeuren trekt vele vogelaars en ornithologen aan. De trek in de ochtendschemering van duizenden vogels van hun slaapplek

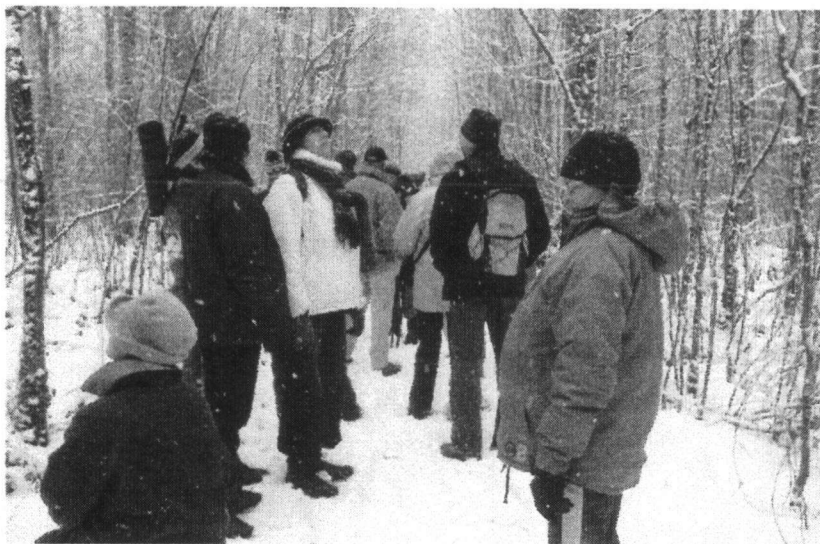
naar de voedselgebieden, en in omgekeerde richting bij zonsondergang, is een belevenis zonder weerga.

De Commissie Buitenland van de VWG had een lang weekend excursie georganiseerd naar het Lac du Der. Vooraf leek het er op dat we in lentesfeer naar

Kraanvogels ontwaken

Foto: Rien Rense

Op zoek naar de Middelste bonte specht

Foto: Rien Rense

Frankrijk zouden gaan. Het weer sloeg echter om. Er viel een dik pak sneeuw en ons vertrek was op de koudste dag van het jaar. Gelukkig gaf dit onderweg geen echte problemen. Donderdagavond arriveerden we allen in ons hotel Le Gambetta in Saint Dizier, dat circa 25 km van het meer af ligt. Onderweg hadden we al enkele groepen Kraanvogels (*Grues cendrées*) gezien, en vogelnamen in het Frans geïoefend.

De eerste dag was het mooi, helder weer, maar met een harde wind. Dus koud, koud. Om zes uur vertrokken we nog in het donker. Vanaf de dijk aan de noordwestkant van het meer hoorden we overal kraanvogels. Een massaal geluid, zoals het geluid uit een zwembad of stadion. Tegelijkertijd kwamen steeds groepjes roepende Kraanvogels aanvliegen. De vogels zijn schuw en weken voor ons uit. Gelukkig zijn ze heel groot en dus toch goed te zien. Toen het lichter werd, kon je goed zien hoe ontzettend veel vogels aanwezig waren. Ze stonden echt mannetje aan mannetje op de eilanden en in het meer. En door de telescoop was pas goed te zien hoe massaal hun

aanwezigheid was. Na deze mooie zonsopkomst op de eerste dag bestond het dagprogramma - evenals op de tweede dag - uit een rondtocht door de omgeving. Er zijn verschillende geschikte plaatsen langs het meer voor watervogels. We hebben hier onder andere Zilverreigers, Wilde zwanen, vele soorten eenden en talingen heel mooi kunnen zien. Wim le Clercq zal nog verslag doen van onze waarnemingen.

Heel apart was het bezoek aan de ferme des grues. Bij deze boerderij worden de Kraanvogels bijgevoerd. Vanuit een hoge kijkhut zijn daar enkele duizenden kraanvogels te zien in het bouwland. Enkele vogels vertoonden al de rode broedplek op de kop en hier en daar was al wat baltsgedrag. In de loop van de dag werd het steeds kouder. Alleen met dikke skikleding was het nog vol te houden. Tegen de avond troffen we op de dijk nog Dick Jonkers en andere VWG'ers. Hij telt elk jaar de Kraanvogels in het Lac du Der. Die avond kwamen zij tot 19.000. Dat heb ik niet meer meegemaakt, ik was al teruggekeerd in ons hotel en aan de praat en de borrel in de lobby.

De tweede dag was anders. Het sneeuwde flink toen we in het donker op weg gingen. Gelukkig werden de weersomstandigheden allengs beter. Vanuit een mooie schuilhut met twee verdiepingen konden we de omgeving goed waarnemen. Toen we teruggingen voor het ontbijt vloog er nog een Blauwe kiekendief over.

De omgeving van het meer lijkt op Zuid-Limburg. Heuvelachtig, veel bouwland en daartussen bos, in heel veel bomen groeide maretak.

Onder leiding van Engbert van Oort ging een van de twee groepen in een eikenbos op zoek naar de Middelste bonte specht. Wandelend door de dikke sneeuw zagen we eerst een Houtsnip opvliegen, en later inderdaad de Middelste bonte specht. We hebben hem niet goed kunnen bekijken, maar de waarneming was met zekerheid. Aan het einde van de dag keerden we dan ook voldaan terug naar het hotel.

Zoals gezegd wordt er nog een verslag gemaakt van de waarnemingen. Wie wil zien hoe het weekeind was kan ook terecht op internet. Er is veel gefotografeerd. De foto's zijn door Helmoet Vos op zijn website gezet: www.helmoet.nl, waardoor we kunnen nagenieten. (Er staan ook foto's van het najaarsweekend op Vlieland op.) Niet alleen de vogels zijn gefotografeerd, ook de omgeving, het stadje Saint Dizier, het hotel en de deelnemers: onderweg, op excursie, aan het bier, het scrabbelen en aan het diner. Het was een geslaagd en gezellig weekeind, waarvan volop is genoten. Onze Commissie Buitenland: Engbert van Oort, André Kerkhof en Wim le Clercq: van harte bedankt voor al jullie werk!